

### [Justitsministeren.]

har man gjort, fordi saavel Erfaringerne herhjemme som i Udlandet viser, at dette Omraade er i en saadan Udvikling — en Udvikling, der i øvrigt ikke er uden Fare —, at hele Omraadet maa undergives Samfundsmagtens Støtte og Kontrol paa forskellig Vis. Jeg henstiller til de ærede Medlemmer, hvis der maatte være nogle i dette høje Ting, der er blevet grebet af denne pludselige Kærlighed til fri Næring, at gennemlæse Udvalgets Betænkning Side 7—11, eller i hvert Fald at argumentere imod den Redegørelse, som Udvalget enstemmigt har givet for Bevillingssystemet kontra fri Næring paa dette Omraade.

Bevillingssystemet giver ligeledes økonomisk en hensigtsmæssig Udvikling uden Spild af store Værdier og uden Fare for Misbrug gennem private Truster, som man kender det andetsteds. Paa et Omraade forekom det mig imidlertid, at Bevillingssystemet havde givet sig et urimeligt Udslag, nemlig med Hensyn til de meget, meget store Indtægter, som oppebæres af visse Bevillingshavere. Ifølge de Indberetninger, der blev afgivet til Justitsministeriet i 1937, var der 14 Teatre med et Nettooverskud fra 20 000 til 30 000 Kr., 9 fra 30 000 til 40 000, 1 fra 40 000 til 50 000, 5 fra 50 000 til 60 000, 2 fra 60 000 til 70 000, 2 fra 80 000 til 90 000, 3 fra 100 000 til 110 000 og 1 Teater med 123 000 Kr. i Nettooverskud til Bevillingshaveren. Jeg kan ikke indse, at saa kæmpemæssige Indtægter staar i et rimeligt Forhold til Bevillingshaverens Arbejdsindsats, Kapitalindsud eller den af ham baarne Forretningsrisiko. Udtalelser i den Retning, som er ganske uimodsigelige, har imidlertid hensat Dele af Pressen, der let kommer i Affekt, i et sandt Raseri, som om Justitsministeriet vilde hævde, at der overhovedet ikke af Biografteatrenes Ejere eller Bevillingshavere udførtes nogen Art af Arbejde, hvorimod de lønnes med 6-cifrede Beløb. Ved at se paa denne mærkelige Indtægtsfordeling, disse underlige Udslag af Bevillingssystemet kom jeg paa den Tanke at indføre en ny Afgift, men samtidig at lade den gamle Afgift bortfalde, en ny Afgift graderet ligesom for Apotekervæsenets Vedkommende efter en stærkt stigende Skala. Reglerne herom findes i det nye Lovforslags § 27, der er noget ændret af det høje Folketing. Med denne nye Afgiftsskala kan man regne med — nogen Usikkerhed vil der altid være — en Indtægt til Fonden paa 500 000—600 000 Kr., muligvis noget mere, muligvis noget mindre, idet det

vil afhænge af, hvor mange nye Teatre der oprettes specielt i de Kvarterer, der giver de kæmpemæssige Overskud. Til Gengæld for denne Afgiftsskala efter § 27 bortfalder altsaa den tidligere Afgift efter Afgiftsklasser i § 21 i Loven af 1933, hvilket betyder en Lettelse for de flere Hundrede Smaa biografteatre ud over Landet. Denne Lettelse har imidlertid ikke hos Oppositionspartierne i Folketinget kunnet opveje deres tilsyneladende voldsomme Uvilje mod den stærke Beskatning af de meget rige Bevillingshavere.

Ved at indføre denne forandrede Afgift vil man tilmed, selv om den gamle bortfalder, kunne give Fonden Formaål, der rækker langt videre end foreslaaet af Udvalget. Efter Udvalgets Forslag skulde Fondens Indtægter anvendes til Udnyttelse i undervisningsmæssige, kulturelle og kunstneriske Øjemed, medens Lovforslagets § 28 oprindeligt ikke blot nævnte de specifikke Filmsformaal, men tillige Støtte til almenyttige eller velgørende Formaal, herunder særlig dansk Teater og dettes Kunstnere. Herved har der, som det fremgaar af Folketingets Forhandlinger og af det nu ændrede Lovforslag, aldrig været tænkt paa Det kongelige Teater.

Af andre særlige Bestemmelser skal jeg nævne Bestemmelserne om Udlejning. Saa-danne Bestemmelser foresloges ikke af Udvalget, der altsaa forudsatte, at Udlejning som hidtil skulde være fri Næring. Under Hensyn til, at Filmsudlejerne udøver den samfundsmæssigt meget vigtige Funktion at fremskaffe de udenlandske Films, maa Ministeriet imidlertid finde det paakrævet, at denne Virksomhed dog i hvert Fald kun udøves af Personer eller Selskaber, der opfylder Betingelserne for overhovedet at kunne faa Næringsbrev her i Landet.

Dette er Hovedlinierne i Lovforslaget. Men her ud over er der dog Grund til at nævne enkelte Bestemmelser af ikke ringe Betydning.

Lovforslagets § 1 er enslydende med § 1 i Loven af 1933, dog at Tildeling af Bevilling til Drift af Biografteater i bymæssige Bebyggelser paa Landet, der ved den sidste Folketælling havde over 5 000 Indbyggere, foreslaas henlagt fra vedkommende Amtmand til Justitsministeren, fordi Teatrene i disse Bebyggelser, der hyppigt danner Forstæder til de store Købstæder, er af ganske samme Karakter og undergivne ganske de samme Betingelser som Teatrene i Købstæderne.

Hvad § 2 angaar, kan efter Loven af 1933 Bevilling meddeles ikke blot Enkelt-